

Cvičení 1

1.1 Priority operátorů, prefixový a infixový zápis

Příklad 1.1.1 S využitím interního příkazu `:info` interpretu `ghci` zjistěte prioritu a asociativitu následujících operací:

`^`, `*`, `/`, `+`, `-`, `==`, `/=`, `>`, `<`, `>=`, `<=`, `&&`, `||`

Příklad 1.1.2 S použitím interpretu jazyka Haskell porovnejte vyhodnocení následujících dvojic výrazů a rozdíl vysvětlete.

- a) `5 + 9 * 3` versus `(5 + 9) * 3`
- b) `2 ^ 2 ^ 2 == (2 ^ 2) ^ 2` versus `3 ^ 3 ^ 3 == (3 ^ 3) ^ 3`
- c) `3 + 3 + 3` versus `3 == 3 == 3`
- d) `(3 == 3) == 3` versus `(4 == 4) == (4 == 4)`

Příklad 1.1.3 Přepište infixové zápisy výrazů do syntakticky správných prefixově zapsaných výrazů a naopak:

- a) `4 ^ (7 `mod` 5)`
- b) `max 3 ((+) 2 3)`

Příklad 1.1.4 Doplňte všechny implicitní závorky do následujících výrazů:

- a) `recip 2 * 5`
- b) `sin pi/2`
- c) `mod 3 8 * 2`
- d) `f g 3 + g 5`
- e) `2 + div m 18 == m ^ 2 ^ n && m * n < 20`
- f) `id id . flip const const`

Příklad 1.1.5 Vytvořte funkci `circleArea`, která pro zadaný poloměr spočítá obsah kruhu o tomto poloměru. Přibližná hodnota konstanty π se dá v Haskellu získat pomocí `pi`.

Příklad 1.1.6 Definujte funkci `isSucc`, která pro dvě přirozená čísla `n1`, `n2` rozhodne, jestli `n2` je následníkem `n1`.

Příklad 1.1.7 Pomocí funkce `max` definujte funkci `max3`, která pro tři celá čísla `z1`, `z2` a `z3` vrátí to největší z nich.

Příklad 1.1.8 Naprogramujte funkci `mid`, která pro tři celá čísla `z1`, `z2` a `z3` vrátí to *prostřední* z nich (t.j. to druhé v jejich uspořádané trojici podle \leq).

Příklad 1.1.9 Pomocí `if` a funkce `mod` definujte funkci `tell`, která bere jeden argument `n` a vrací:

- a) "one" pro $n = 1$
- b) "two" pro $n = 2$
- c) "(even)" pro sudé $n > 2$
- d) "(odd)" pro liché $n > 2$

Příklad 1.1.10 Vysvětlete, co je chybné na následujících podmíněných výrazech, a výrazy vhodným způsobem upravte.

- a) `if 5 - 4 then False else True`
- b) `if 0 < 3 && odd 6 then 1 else "chyba"`
- c) `(if even 8 then (&&)) (0 > 7) True`

Příklad 1.1.11 Doplňte všechny implicitní závorky do následujících výrazů:

- a) `sin pi/2`
- b) `f.g x`
- c) `2 ^ mod 9 5`
- d) `f . (.) g h . id`
- e) `2 + div m 18 * m `mod` 7 == m ^ 2 ^ n - m + 11 && m * n < 20`
- f) `f 1 2 g + (+) 3 `const` g f 10`
- g) `replicate 8 x ++ filter even (enumFromTo 1 (3 + 9 `mod` x))`

Příklad 1.1.12 Zjistěte (bez použití interpretu), na co se vyhodnotí následující výraz. Poté jej přepište do prefixového tvaru a pomocí interpretu ověřte, že se jeho hodnota nezměnila.

`5 + 7 * 5 `mod` 3 `div` 2 == 3 * 2 - 1`

Příklad 1.1.13 Do následujícího výrazu doplňte implicitní závorky a pak převedte všechny operátory v něm do prefixového tvaru.

`2 + 2 * 3 == 2 * 4 && 8 `div` 2 * 2 == 2 || 0 > 7`

Příklad 1.1.14 Které z následujících výrazů jsou korektní?

- a) `((+) 3)`
- b) `(3 (+))`
- c) `(3+)`
- d) `(+3)`
- e) `(.(+))`
- f) `(+(.))`
- g) `(.+)`
- h) `(+.)`
- i) `.even`
- j) `(.(.(.)))`

1.2 Definice funkcí podle vzoru

Příklad 1.2.1 Definujte funkci `isWeekendDay`, která rozhodne, jestli daný řetězec obsahuje právě a jenom název víkendového dne.

Příklad 1.2.2 Definujte funkci `isSmallVowel`, která rozhodne, jestli je dané ASCII písmeno malou samohláskou (např. literál znaku `a` se v Haskellu zapíše jako `'a'`).

Příklad 1.2.3 Definujte funkci `logicalAnd`, která se chová stejně jako funkce logické konjunkce, tak, abyste v definici

- a) využili podmíněný výraz.
- b) nepoužili podmíněný výraz.

Příklad 1.2.4 Definujte rekurzivní funkci pro výpočet faktoriálu.

Příklad 1.2.5 Naprogramujte rekurzivně funkci, která pro dané nezáporné celé číslo vypočítá jeho zbytek po dělení 3. Nesmíte použít funkci `mod`.

Příklad 1.2.6 Definujte funkci `power`, která bude brát dva argumenty `z` a `n` a vrátí n -tou mocninu čísla `z`. Následně si zkontrolujte, jak se vaše řešení chová na záporných n a pokuste se zajistit, aby pro tyto případy `power` vracela 0.

Příklad 1.2.7 Napište funkci, která o zadaném přirozeném čísle rozhodne, jestli je mocninou dvojky.

Příklad 1.2.8 Definujte v Haskellu funkci `dfct` (v kombinatorice někdy značenou $!!$), kde

$$\begin{aligned}0!! &= 1, \\(2n)!! &= 2 \cdot 4 \cdots (2n), \\(2n + 1)!! &= 1 \cdot 3 \cdots (2n + 1)\end{aligned}$$

Příklad 1.2.9 Definujte funkci `linear` tak, že `linear a b` se vyhodnotí na řešení lineární rovnice $ax + b = 0, x \in \mathbb{R}$. Jestliže rovnice nemá právě 1 řešení, tuto skutečnost vypíše na výstup pomocí funkce `error`. Před samotnou definicí funkce určete, jaký bude mít typ.

Příklad 1.2.10 Napište funkci `combinatorial` tak, že `combinatorial n k` se vyhodnotí na kombinační číslo $\binom{n}{k}$.

Příklad 1.2.11 Napište funkci `roots`, která se po aplikaci na koeficienty a, b, c vyhodnotí na počet reálných kořenů kvadratické rovnice $ax^2 + bx + c = 0$.

Příklad 1.2.12 Definujte funkci `digits`, která po aplikaci na kladné celé číslo vrátí jeho ciferný součet.

Příklad 1.2.13 Napište funkci `mygcd`, která po aplikaci na dvě kladná celá čísla vrátí jejich největšího společného dělitele. Pokuste se o co nejefektivnější implementaci.

Příklad 1.2.14 Definujte funkce `plus` a `times`, které budou ekvivalentní operátorům $(+)$ a $(*)$ na přirozených číslech. Je zakázáno v implementaci používat vestavěné funkce $(+)$ a $(*)$. Můžete však používat libovolné jiné funkce, doporučujeme podívat se zejména na funkce `pred` a `succ` (jejich typ je ve skutečnosti o něco obecnější, ale můžete uvažovat, že to je `Integer -> Integer`).

Bonus: implementujte funkce `plus'` a `times'`, které budou fungovat na všech celých číslech.

Příklad 1.2.15 Co počítá následující funkce? Jak se chová na argumentech, kterými jsou nezáporná čísla? Jak se chová na záporných argumentech?

```
fun 0 = 0
```

```
fun n = fun (n - 1) + 2 * n - 1
```

Řešení

Řešení 1.1.1 V uvedeném pořadí od nejvyšší priority (9) až k nejnižší (1).

Poznámka: Ve skutečnosti existují i operátory s prioritou 0, například \$, ke kterému se časem dostaneme.

Řešení 1.1.2

- V prvním výrazu je implicitní závorkování v důsledku priorit operátorů kolem násobení, tj. $5 + (9 * 3)$.
- Operace umocňování má asociativitu zprava, tedy v případě více výskytů \wedge za sebou se implicitně závorkuje zprava. Obecně tedy

$$n \wedge n \wedge n == n \wedge (n \wedge n) \neq (n \wedge n) \wedge n == n \wedge (n \wedge 2)$$
 Ale vidíme, že tato rovnost platí pro $n == 2$, tedy to je jediný speciální případ, kdy $n \wedge n \wedge n == (n \wedge n) \wedge n$.
- Tady se setkáváme s případem, kdy je operátor neasociativní, tedy není definováno, jak se výraz parsuje v případě výskytu více relačních operátorů vedle sebe, a je tedy nekorektní. Důvod neasociativity je jednoduchý. Asociativitu má smysl uvažovat jen u operátorů, které mají stejný typ obou operandů a také výsledku. To zřejmě neplatí u operátoru ($==$), který vyžaduje operandy stejného, ale jinak poměrně libovolného typu, například čísla, Boolovské hodnoty, řetězce, ..., ale výsledek je Boolovská hodnota. Pokud bychom tedy nějak asociativitu definovali, dospěli bychom v některých případech do situace, kdy bychom porovnávali Boolovskou hodnotu s hodnotami jiného typu, což v Haskellu nelze.
- v případě, že explicitně uvedeme závorkování pro relační operátory, dostaneme se do obdobné situace jako v předchozím podpříkladu, tedy porovnání Boolovské hodnoty a čísla, což v Haskellu nelze. Naproti tomu výsledkem porovnání $4 == 4$ dostaneme v obou případech Boolovskou hodnotu, a ty mezi sebou porovnávat můžeme, protože jsou stejného typu.

Řešení 1.1.3 Je důležité zachovávat pořadí operandů! I když jde o komutativní operátor, nelze při změně mezi prefixovým a infixovým zápisem měnit jejich pořadí, protože vzniklý výraz nebude ekvivalentní.

- $(\wedge) 4 \pmod{7} 5$
- $3 \text{ `max` } (2 + 3)$

Řešení 1.1.4 Postup implicitního závorkování je u všech výrazů stejný. Je potřeba řídit se prioritou/asociativitou infixově zapsaných operátorů a závorkováním aplikace funkcí na argumenty. Postupujeme následovně:

- Obsahuje-li výraz infixově zapsané operátory, najdeme ty s nejnižší prioritou (samozřejmě ignorující obsah explicitních závorek) a jejich operandy uzavřeme. Pokud je těchto operátorů více než jeden, jednotlivé operandy závorkujeme dle jejich asociativity.
- Nejsou-li ve výrazu infixově zapsané operátory, ale jenom prefixové aplikace funkcí na argumenty, závorkujeme funkci s její argumenty zleva (ve smyslu „částečné aplikace“,

bude bráno později), konkrétně například `f 1 2 'd' m` závorkujeme `((f 1) 2) 'd' m`.

Pokud nejde realizovat ani jeden z těchto kroků, tj. výraz je jednoduchý (konstanta, proměnná nebo název funkce), aplikace funkce na jeden jednoduchý argument nebo aplikace infixově zapsaného binárního operátoru na dva jednoduché argumenty, skončili jsme.

Pokud ne a vzniklé uzávorkované podvýrazy jsou složitější, opět aplikujeme tento postup na všechny rekurzivně.

Řešení jednotlivých příkladů budou následovná:

- a) `(recip 2) * 5`
- b) `(sin pi) / 2`
- c) `(mod 3 8) * 2`
- d) `(f g 3) + (g 5)` (funkce `f` je aplikována na 2 argumenty)
- e) `(2 + (div m 18) == (m ^ (2 ^ n))) && ((m * n) < 20)`
- f) `(id id) . ((flip const) const)`

Řešení 1.1.5 Obsah kruhu o poloměru r se vypočítá formulí $\pi * r^2$. Do Haskellu to snadno přepíšeme jako:

```
circleArea r = pi * r ^ 2
```

Řešení 1.1.6 Jedna ze základních vlastností přirozených čísel je, že následník je vždy o jedna větší. Musíme tedy jen zjistit, jestli se `n2` rovná číslu o jedna větší než `n1`.

```
isSucc n1 n2 = n2 == n1 + 1
```

Řešení 1.1.7 Dá se tu využít principu *bubble-sortu*. Když vezmeme maximální ze prvních dvou čísel a tohle maximum opět porovnáme pomocí `max` s třetím číslem, okamžitě zjistíme výsledek.

Funguje to protože maximum maxima prvních dvou čísel a třetího čísla nutně musí být maximum všech tří čísel.

```
max3 z1 z2 z3 = max z3 (max z1 z2)
```

Řešení 1.1.8 Využijeme naše řešení u `max3` a zjistíme, že můžeme obdobně udělat výpis toho nejmenšího ze zadaných čísel.

Takhle jenom stačí vyřešit, jak čísla nakombinovat dohromady tak, abychom o žádném z nich nestratili informaci a naše zjištěné maximum a minimum mohli jenom "odečíst".

```
mid z1 z2 z3 = z1 + z2 + z3 - max z3 (max z1 z2) - min z3 (min z1 z2)
```

Existují i mnohem elegantnější řešení, i když jsou při prvním pohledu poněkud těžší na pochopení.

Jedno z takových je využít sílu funkce `max3`, kterou jsme již definovali (předpokládejme teda, že je definována). Ta nám umožňuje vybírat to největší z nějakých tří celých čísel. Jenomže pokud žádné z nich nutně *nemůže být* největším z původní trojice, ale zároveň víme, že každé z nich

je z původní trojice, největší z těchto tří čísel se bude z definice nutně rovnat tomu druhému v původní uspořádané trojici:

```
mid z1 z2 z3 = max3 (min z1 z2) (min z2 z3) (min z1 z3)
```

Ukázalo se tedy, že kromě odstranění nutnosti používat `if` ani nemusíme nic sčítat a odečítat, vystačíme si pouze s `max` a `min`.

Řešení 1.1.9 Pointou příkladu bylo ukázat, jak něšťastné může použití `if` v Haskellu být.

Řešení je zdlouhavé, ale celkem přímočaré. Pokud víme, že číslo n je sudé, právě když $n \bmod 2 = 0$, stačí jenom zvyšně spomenuté explicitní podmínky vypsat do zanořených "ifů" a dát pozor na to, že `if` v Haskellu vždy bere i neúspěšnou větev po `else`. Zároveň obě větve musí být stejného *typu* (co zatím intuitivně znamená, že obě musí vracet číslo nebo znak nebo řetězec...):

```
tell n = if n > 2 then (
    if mod n 2 == 0 then "(even)" else "(odd)"
) else (
    if n == 1 then "one" else "two"
)
```

Řešení 1.1.10

- Podmínkou musí být výraz Boolovského typu (`Bool`), což výraz $5 - 4$ není – jde o výraz celočíselného typu.
- Výrazy v `then` a `else` větvi musí být stejného (nebo kompatibilního) typu, protože celý podmínkový výraz musí mít vždy stejný typ bez ohledu na hodnotu podmínky.
- Na první pohled podivně vypadající konstrukce, kde výsledkem podmínkového výrazu je prefixově zapsaný operátor (`&&`), je správná. V Haskellu jsou funkce/operátory výrazy rovnocennými s číselnými či jinými konstantami. Problémem je chybějící větev `else`. Podmíněný výraz má syntaktické omezení, že vždy musí obsahovat jak `then`, tak `else` větev, i když by podmínka zaručovala použití jenom jedné z nich. Kdyby podmínka mohla být vyhodnocena na nepravdu a chybělo by `else`, pak by výraz neměl žádnou hodnotu, kterou by vrátil. Ale výraz v Haskellu vždy musí mít nějakou hodnotu.

Řešení 1.1.11

- `(sin pi) / 2`
- `f . (g x)`
- `2 ^ (mod 9 5)`
- `f . (((.) g h) . id)`
- `((2 + (((div m) 18) * m) `mod` 7)) == (((m ^ (2 ^ n)) - m) + 11))`
`&& ((m * n) < 20)`
- `((f 1) 2) g + (((+) 3) `const` ((g f) 10))`
- `((replicate 8) x) ++ ((filter even) (enumFromTo 1 (3 + (9 `mod` x))))`

Řešení 1.1.12 Nejdříve za pomoci tabulky priority operátorů do výrazu zapíšeme implicitní závorky (kvůli různým prioritám operátorů):

$(5 + (((7 * 5) \text{ `mod` } 3) \text{ `div` } 2)) == ((3 * 2) - 1)$

Pak už lehce zjistíme, že výraz se vyhodnotí na **False**.

Při vyhodnocování výrazu v zadání se jako poslední vyhodnotí funkce s nejnižší prioritou, v našem případě (**==**). Přepíšeme tedy do prefixu nejdříve tuto funkci:

$(==) (5 + 7 * 5 \text{ `mod` } 3 \text{ `div` } 2) (3 * 2 - 1)$

Následně v každém z argumentů opět najdeme funkci s nejnižší prioritou – v prvním je to funkce (+), ve druhém pak (-). Přepisem těchto funkcí do prefixu dostaneme:

$(==) ((+) 5 (7 * 5 \text{ `mod` } 3 \text{ `div` } 2)) ((-) (3*2) 1)$

Stejným způsobem pokračujeme i nadále. Jestliže narazíme na skupinu operátorů se stejnou prioritou (například (*), mod, div), ověříme si jejich směr sdružování (závorkování). V našem případě se sdružuje (závorkuje) zleva. To v praxi znamená, že jako poslední se vyhodnotí funkce div. Výraz tedy přepíšeme následovně:

$\text{div} (7 * 5 \text{ `mod` } 3) 2$

Stejným způsobem pokračujeme, dokud nám nezůstanou žádné infixově zapsané operátory:

$(==) ((+) 5 (\text{div} (\text{mod} ((*) 7 5) 3) 2)) ((-) ((*) 3 2) 1)$

Řešení 1.1.13

$(||) ((\&\&) ((==) ((+) 2 ((*) 2 3)) ((*) 2 4)) ((==) ((*) (\text{div} 8 2) 2) 2))$
 $((>) 0 7)$

Řešení 1.1.14

- Korektní, „přičítka“ tří.
- Nekorektní, 3 je interpretována jako funkce beroucí (+) jako svůj argument.
- Korektní, „přičítka“ tří, ekvivalentní funkci $f\ x = 3 + x$.
- Korektní, „přičítka“ tří, ekvivalentní funkci $f\ x = x + 3$.
- Korektní, ekvivalentní funkci $f\ x\ y = x ((+) y)$, například $f\ \text{id } 3\ 2 \rightsquigarrow^* 5$.
- Nekorektní, ekvivalentní s funkcí $f\ x = x + (.)$, avšak funkce není možné sečítat, typová chyba.
- Nekorektní, není možné rozlišit, kterého operátoru to je operátorová sekce. Interpretuje se jako prefixová verze operátoru $(.+)$.
- Nekorektní, viz předešlý příklad.
- Nekorektní, zřejmě zamýšlená operátorová sekce $(.)$, avšak závorky okolo operátorové sekce není možné vynechat.
- Korektní, dvojnásobné použití operátorové sekce – vnější je pravá, vnitřní je levá. Ekvivalentní se všemi následujícími funkcemi.

$f1\ x = x . ((.))$

$f2\ x\ y = x (((.)) y)$

$f3\ x\ y = x ((.) . y)$

$f4\ x\ y = x (\backslash z \rightarrow (.) (y\ z))$

$f5\ x\ y = x (\backslash z\ w\ q \rightarrow y\ z (w\ q))$

Řešení 1.2.1

```
isWeekendDay "Saturday" = True
isWeekendDay "Sunday" = True
isWeekendDay _ = False
```

Řešení 1.2.2 Hlavnou pointou řešení je využít definici funkce podľa vzoru k tomu, abychom se mohli postarat o hraniční, ideálně ty méně početné či méně časté případy. Tak se můžeme vyhnout složitým definicím, které by s nimi museli v opačném případě počítat.

Samohlásek je v standardní anglické abecedě oproti spoluhláskám značně méně, a proto má smysl uvažovat o tom, že vracet `True` je vlastně takový hraničný případ. Zároveň předpoklad o ASCII písmeně znamená, že nebudeme muset řešit diakritiku.

Pro všechno ostatní jenom jednoduše vrátíme `False`:

```
isSmallVowel 'a' = True
isSmallVowel 'e' = True
isSmallVowel 'i' = True
isSmallVowel 'o' = True
isSmallVowel 'u' = True
isSmallVowel _ = False
```

Řešení 1.2.3

a)

```
logicalAnd :: Bool -> Bool -> Bool
logicalAnd x y = if x then y else False
```

b)

```
logicalAnd' :: Bool -> Bool -> Bool
logicalAnd' True True = True
logicalAnd' _ _ = False
```

Řešení 1.2.4

```
fact 0 = 1
fact n = n * fact (n - 1)
```

Funkce je definována po částech a předpokládáme, že dostane jako argument jenom nezáporné celé číslo. Jako první bázový případ je 0, kdy přímo vrátíme výsledek. V opačném případě použijeme druhý rekurzivní případ, kdy víme, že $n! = n \times (n - 1)!$. Poznamenejme, že závorky kolem $n - 1$ je nutno použít, protože jinak by se výraz implicitně uzavorkoval jako $(\text{fact } n) - 1$, protože aplikace funkcí na argumenty má vyšší prioritu než operátory.

Řešení 1.2.5

```
mod3 0 = 0
mod3 1 = 1
mod3 2 = 2
mod3 x = mod3 (x - 3)
```

Řešení 1.2.6 Intuitivní řešení, které se nabízí, je funkci rekurzivně definovat jako součin z a $(n - 1)$ -tý mocniny z , přičemž nultá mocnina jakéholi z bude 0 tak jak sme zvyklí:

```
power _ 0 = 1
power z n = z * (power z (n-1))
```

Problém je, když funkce dostane na vstup $n < 0$, protože potom hraničný případ nulté mocniny nikdy nenastane a rekurze se nezastaví.

Nejjednodušším, i když ne nejefektivnějším způsobem úpravy je doplnit kontrolu nezápornosti argumentu v druhém případě definice funkce, tedy:

```
power z n = if n < 0 then 0 else z * (power z (n-1))
```

Neefektivita spočívá v tom, že kontrolu nezápornosti stačí udělat pouze jednou na začátku, protože pak už nelze dosáhnout záporného čísla. V našem případě se kontrola provede zbytečně n -krát.

Řešení 1.2.7 Tuto úlohu je možno řešit různými způsoby. Asi nejpřímochařejší je porovnávat hodnotu se všemi mocninami dvou, které ji nepřesahují. Je tedy nutné použít ještě pomocnou binární funkci, která bude mít aktuálně zpracovávanou mocninu jako svůj druhý argument.

```
power2 x = power2' x 1
power2' x y = if y > x then False
               else if x == y then True else power2' x (y * 2)
```

Jedno velmi elegantní řešení je dělit dané číslo dvojkou a pokusit se tak natrafit na lichý dělitel, protože po uvážení základní věty aritmetiky lichý dělitel nemůže být právě jenom v mocnině dvojky (2 je *jediné* sudé prvočíslo):

```
power2 1 = True
power2 x = even x && power2 (div x 2)
```

Existují však i mnohem efektivnější řešení. Jedno z nich, postavené na logaritmech, je uvedeno níže; musíme však vzít v úvahu, že funkce `log` očekává jako svůj parametr desetinné číslo, proto musíme x konvertovat pomocí funkce `fromIntegral`:

```
power2 x = 2 ^ (floor (log (fromIntegral x) / log 2)) == x
```

Řešení 1.2.8

```
dfct 0 = 1
dfct 1 = 1
dfct n = n * dfct (n - 2)
```

Řešení 1.2.9 Musíme rozlišit následující tři případy:

- a) rovnice má nekonečně mnoho řešení ($a = b = 0$)
- b) rovnice nemá řešení ($a = 0 \wedge b \neq 0$)
- c) rovnice má právě jedno řešení tvaru $\frac{-b}{a}$ ($a \neq 0$)

Funkci zdefinujeme podle vzoru následovně (pozor na pořadí vzorů!).

```
linear :: Double -> Double -> Double
linear 0 0 = error "Infinitely many solutions"
linear 0 _ = error "No solution"
linear a b = -b/a
```

Řešení 1.2.10 Využijeme funkci `fact` definovanou na cvičeních. Jelikož pracujeme s celými čísly, musíme použít celočíselné dělení místo reálného (jinak bychom porušili deklarovaný typ).

```
combinatorial :: Integer -> Integer -> Integer
combinatorial n k = div (fact n) ((fact k) * (fact (n-k)))
```

Další možností, jak tuto funkci vyřešit je vyjít z Pascalova trojúhelníku:

```
combinatorial :: Integer -> Integer -> Integer
combinatorial _ 0 = 1
combinatorial 0 _ = 1
combinatorial x y = if x == y
                    then 1
                    else combinatorial (x-1) (y-1) + combinatorial (x-1) y
```

Zkuste se zamyslet nad složitostí těchto řešení, následně zkuste experimentálně zjistit, pro jak velké vstupy začne být rozdíl ve složitosti pozorovatelný.

Řešení 1.2.11 Jak víme, počet kořenů kvadratické rovnice závisí na hodnotě diskriminantu – pro záporný diskriminant rovnice řešení nemá, pro nulový má právě jedno a pro kladný právě dvě. Funkci můžeme definovat pomocí podmíněného výrazu a lokální definice například následovně:

```
roots :: Double -> Double -> Double -> Int
roots a b c = if d < 0 then 0
              else if d == 0 then 1 else 2
  where d = b ^ 2 - 4 * a * c
```

S využitím funkce `signum` můžeme naše řešení značně zkrátit – zamyslete se, proč je to možné. (Poznámka: funkce `signum` vrátí výsledek stejného typu, jako je její argument, musíme tedy použít některou ze zaokrouhlovacích funkcí pro převod `Double` na `Int`.)

```
roots' :: Double -> Double -> Double -> Int
roots' a b c = floor (1 + signum (b ^ 2 - 4 * a * c))
```

Řešení 1.2.12

```
digits :: Integer -> Integer
digits 0 = 0
digits x = x `mod` 10 + digits (x `div` 10)
```

Řešení 1.2.13 K řešení použijeme známý Euklidův algoritmus, konkrétněji jeho rekurzivní verzi využívající zbytky po dělení.

```
mygcd :: Integer -> Integer -> Integer
mygcd x y = if y == 0 then x
            else mygcd (min x y) ((max x y) `mod` (min x y))
```

Řešení 1.2.14

```
plus :: Integer -> Integer -> Integer
plus 0 y = y
plus x y = plus (pred x) (succ y)
```

```
times :: Integer -> Integer -> Integer
times 0 y = 0
times x 0 = 0
times 1 y = y
times x y = plus y (times (pred x) y)
```

```
plus' :: Integer -> Integer -> Integer
plus' x y = if x >= 0 then plus x y
            else negate (plus (negate x) (negate y))
```

```
times' :: Integer -> Integer -> Integer
times' x y = if (x < 0 && y < 0) || (x >= 0 && y >= 0)
              then times (abs x) (abs y)
              else negate (times (abs x) (abs y))
```

Řešení 1.2.15 Nejsnáze to lze zjistit výpočtem několika prvních hodnot. Pak lze snadno odhalit zákonitost a formulovat hypotézu, že $\text{fun } n == n^2$ pro nezáporná n . Následně je potřeba tuto hypotézu dokázat, což lze provést matematickou indukcí. Důkaz přenecháváme čtenáři.

Na tuto definici lze taky nahlížet tak, že všechny druhé mocniny se dají rozepsat jako součet lichých čísel nepřevyšujících dvojnásobek argumentu.

V případě záporných čísel lze ručním vyhodnocením zjistit, že vyhodnocování se „zacyklí“ na druhém řádku definice a bude postupně voláno pro nižší a nižší záporná čísla. Definice totiž neposkytuje žádný zastavovací případ, který by rekurzi ukončil.